

Грамматика за новобългарския езикъ отъ Ив. Н. Момчилова. Първо издание. Русчукъ, въ печатницата на Дунавската областъ 1868.

Благодарение на съвременната просвета и слабата българска книжнина почна да ся радва отъ денъ на денъ съ повече различни книжевни дѣла, за които толкось жѣдува умствения напредѣкъ на Българетѣ. Синоветѣ на България съ кадринитѣ си книжевни трудове показватъ, чи имъ е само едно на сърдце: да видятъ Отечеството си въ образуваніето частъ по скоро на спорѣдъ съ другитѣ образовани народи; и, въ име Божіе, подъ честитото владѣніе на Августѣйшиятъ ни Господаръ, Султанъ Абдулъ Азисъ, тѣхното залеганье нема да остане: семе посеяно на каменито мѣсто.

Проникливата ни народна свѣсть, която захвана вече да ся развива, ще съсвѣсти Българетѣ за по скоро врѣме да разумѣятъ, че въ книжевнитѣ трудове на тѣхнитѣ синове имъ лежи умното блаженство: тѣй ще знаѣтъ да ги загрѣлятъ и да се ползуватъ отъ тѣхъ. — Но не ми е тука цѣльта да преглеждамъ и похвалявамъ книжевнитѣ трудове на Български-тѣ писатели; още по малко да съсвѣтвамъ публикятъ да ся ползува колко повече отъ новитѣ появени книги; мислимъ, че и първитѣ и вторитѣ ще знаѣтъ и безъ нашитѣ, негли и много недоволни, хвалби и прѣпорѣжки да ся ползуватъ отъ трудътъ и залеганьето, което посветаватъ за общото българско образование — първитѣ да завземѣтъ хубаво почетно мѣсто въ Българската книжнина, а втората да ся снабди съ способности, които сѣж условіе за днешниж-тѣ човѣчностъ. — Ний си позволихме да поговоримъ частно за едно дѣло, което, ако и да е надлежность на секой Българинъ, ни единъ Българинъ безъ основното и здравото познаніе на туй дѣло не може да се приброи въ рѣдъ-тъ на истинитѣ книжевни членове на друштво-то или по обширно; безъ основното, сериозно познаванье на туй дѣло, Българската книжнина—магаинъ отъ гдѣто черпае всекой Българинъ образуваніето си—ще бѣде секога лабава. Нигдѣ въ нищо безъ сериозностъ нема напредѣкъ. Така и тука. — Подъ сериозното дѣло мислимъ наукятъ за Българскиятъ езикъ, а да хурутуваме за него публично, извода ни най-нова та българска грамматика отъ Г. Ив. Момчилова, комуто за прѣвъ пѣтъ падна честь да ни покаже грамматику, написану по системѣ, толкось нуждиѣ за секо едно, нарочно учебно дѣло. Редоветѣ, които щѣтъ оттукъ на тамъ да слѣдватъ, сѣж посвѣтени на туй